

COMU Journal of Marine Sciences and Fisheries

Journal Home-Page: <http://jmsf.dergi.comu.edu.tr> Online Submission: <http://dergipark.org.tr/jmsf>

RESEARCH ARTICLE

Amateur Fishing: The Example of Çanakkale Province

Hüseyin Gökhan Aytepe¹, Orkun Dalyan^{2*}, Hatice Dalyan³, Mehmet Pişkin⁴

¹ Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İş Sağlığı ve Güvenliği Bölümü, 17100, Çanakkale, Türkiye
² Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İş Sağlığı ve Güvenliği Bölümü, 17100, Çanakkale, Türkiye
³ Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İş Sağlığı ve Güvenliği Bölümü, 17100, Çanakkale, Türkiye
⁴ Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Teknik Bilimler Meslek Yüksek Okulu, Gıda İşleme Bölümü, 17100, Çanakkale, Türkiye

<https://orcid.org/0000-0002-9616-4776>
<https://orcid.org/0000-0003-4791-9084>
<https://orcid.org/0000-0002-3012-742X>
<https://orcid.org/0000-0002-4572-4905>

Received: 31.05.2022 / Accepted: 27.07.2022 / Published online: 28.10.2022

Key words:

Amateur fishing
Fisheries economy
Çanakkale
Socio-demographic

Abstract: In this study, the socio-demographic status of the amateur fishermen, whose numbers are increasing rapidly in our country, and their knowledge levels about amateur fishing in Çanakkale were determined. A survey consisting of 63 questions was conducted in Çanakkale during the period February-May 2022. The survey data answered by 107 randomly selected amateur fishermen were analyzed with the Statistics Program for Social Sciences 24.0. The data in this study were compared to those of other related studies conducted in different regions of our country. Findings indicated that 85% of the participants were male and 69.2% were married and 57.9% of the participants were between the ages of 26-35. In addition, 47.7% of the participants were high school graduates and 88.8% were actively working. The ratio of participants who did not have an amateur fisherman's license was 77.6%. In this study, it was determined that participants with an amateur fisherman's license who perform fishing activity only in saltwater and go fishing everyday had higher levels of knowledge and awareness. Although the participants had sufficient knowledge on fishing and the environment, they had limited knowledge on safety issues on fishing boats.

Anahtar kelimeler:

Amatör balıkçılık
Balıkçılık ekonomisi
Çanakkale
Sosyo-demografik

Amatör Balıkçılık: Çanakkale İli Örneği

Öz: Bu çalışmada, ülkemizde sayıları hızla artan amatör balıkçıların Çanakkale ili genelindeki sosyo-demografik durumu ve amatör balık avcılığına dair bilgi düzeyleri belirlenmiştir. Çanakkale ilinde bulunan amatör balıkçılara Şubat-Mayıs 2022 tarihleri arasında 63 sorudan oluşan bir anket çalışması gerçekleştirilmiştir. Rastgele örnekleme yöntemi ile seçilen 107 amatör balıkçı tarafından cevaplandırılan anket verileri Sosyal Bilimler için İstatistik Programı 24.0 ile analiz edilmiştir. Bu çalışmadaki veriler, literatürde ülkemizin farklı bölgelerindeki amatör balıkçılıkla ilgili araştırmalarla karşılaştırılmıştır. Katılımcıların %85'i erkek, %69.2'si evlidir. Katılımcıların %57.9'u 26-35 yaş aralığındadır. Katılımcıların %47.7'si lise mezunu, %88.8'i ise aktif olarak çalışmaktadır. Katılımcılardan 77.6'sı amatör balıkçı belgesine sahip değildir. Bu çalışmada, amatör balıkçı belgesine sahip olan, diğer sucul alanlar yerine denizde avlanan ve hergün avcılık yapan balıkçıların amatör balıkçı bilgi ve farkındalık düzeylerinin diğer gruplara göre daha yüksek olduğu ve amatör balıkçıların avlanma ve çevre konusunda yeterli bilgiye sahipken teknelerde emniyet amaçlı kullanılacak cihazlar hakkında yeterli bilgiye sahip olmadığı belirlenmiştir.

Giriş

Spor veya dinlenme amacıyla yapılan, maddi ve ticari kazanç gayesi gütmeyen, avlanılan ürünün satılmadığı balıkçılık etkinliği olan amatör balıkçılık, dünyadaki en popüler turizm ve boş zaman aktivitelerinden biridir (FAO, 2012). Günümüzde elektronik aletlerin ve sanal gerçeklik dünyasının tüm cazibesine rağmen, insanlar doğa ile içiçe balıkçılık yaparak boş vakitlerini değerlendirilmeyi tercih etmektedirler (Morales-Nin vd., 2015). Olta balıkçılığı,

sosyalleşme ve gerçeklikten kaçış gibi birçok sosyo-ekonomik faydaya sahip olduğu için birçok ülkede önemli bir aktivitedir (Tufts vd., 2015). İnsanlar tatlı su ekosistemlerinde aktif olarak yer almaktadır, bunun sonucunda tüm iç sular insan faaliyetlerinden büyük ölçüde etkilenebilmektedir (Cooke ve Cowx, 2004). Eğlence amacıyla yapılan balıkçılık aktivitesinin sosyallik yönü yeterince anlaşılmadığından dolayı balıkçılık faaliyetinin

*Corresponding author: orkundalyan@outlook.com

bireyler üzerindeki sosyal etkisinin belirlenmesi gereklidir (Arlinghaus vd., 2002). Amatör balıkçılığın sürdürülebilir yönetiminde sosyal yönlerin çok önemli bir rol oynadığı ve eğlence amaçlı balıkçılıktaki eğilimlerin izlenmesinin kesinlikle daha fazla dikkat edilmesi gerektiği belirtilmektedir (Arlinghaus vd., 2002). İş çıkışı boş zamanını kıyı balıkçılığıyla değerlendiren amatör balıkçılar doğa ve deniz ile temasları sayesinde temiz havadan faydalanmalarının yanı sıra stresinde getirdiği bedensel ve zihinsel yorgunluklarını da gidermiş olurlar (Deniz Kuvvetleri Komutanlığı, 2022).

Ülkemizde amatör balık avcılığı, ticari kazanç elde etmeden genellikle tüketim amaçlı ve stres atma aracı olarak görülen bir faaliyettir. Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından amatör olarak yapılan balık avcılığı için Amatör Balıkçı Belgesi (ABB) uygulamasını getirmesiyle amatör balıkçılık için bir lisans sistemine geçildiği söylenebilir. Ancak amatör balıkçıların ABB alması ve avcılık esnasında yanında bulundurması zorunluluğunun bulunmaması amatör balıkçıları belge almaya teşvik etmemektedir. Ülkemizde amatör avcılık faaliyeti icra etmek isteyen ülkemizde devamlı ikamet eden yabancı uyruklu vatandaşların ise Misafir Amatör Balıkçı Belgesi alma zorunluluğu bulunmaktadır (Resmî Gazete, 2020).

Balıkçı belgesinin ediniminde çeşitli ülkelerde bazı farklılıklar bulunmaktadır. Örneğin Polonya, İsveç, Almanya, İspanya, İtalya ve Yunanistan'da belge alımı zorunlu iken, Hollanda, Belçika, Birleşik Krallık, Fransa, Slovenya ve Kıbrıs Rum Kesimi'nde zorunlu değildir. Danimarka'da ise balıkçılık belgesi için ilave para ödemek gereklidir (Pawson vd., 2008).

Ülkemizde amatör avcılık yapmak isteyen kişi sayısında herhangi bir kısıtlama olmaması sebebiyle her gün binlerce amatör balık avcısı 5 kiloya kadar balık avlayabilmektedir. Bu sebeple sucul kaynaklarımızdaki balık stoklarının durumu, ülke çapında kaç kişinin balık avladığı, özellikle hangi türlerin avlandığı vb. sorulara net cevaplar verilememektedir (Girgin vd., 2013). Bahsedilen belirsizlikler araştırmacıları amatör balıkçıların toplam nüfus içerisinde, bölgeler ve iller kapsamında yerini gösteren sosyo demografik özelliklerinin tespiti üzerine çalışmalar yapılmasına yönlendirmiştir.

Bu çalışmada, Çanakkale ilinde amatör balıkçılık faaliyeti gerçekleştiren bireylerin sosyo-demografik özelliklerinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Ayrıca amatör balıkçıların amatör balıkçılık konusundaki bilgi ve farkındalık düzeylerini saptayarak konuya yaklaşımları irdelenmiştir.

Materyal ve Yöntem

Araştırmanın amacı ve modeli

Bu çalışmada, Çanakkale ilinde amatör balıkçıların sosyo-demografik özellikleri ve amatör balıkçılık konusundaki bilgi düzeylerini ölçmek amacıyla 63 soru sorulmuş ve anket verileri Sosyal Bilimler için İstatistik Programı (SPSS) 24.0 programı ile analiz edilmiştir. Araştırma sonuçları literatürde ilgili mevcut çalışmaların

sonuçlarıyla da karşılaştırılmıştır. Çanakkale ilinde amatör balıkçılık faaliyeti gerçekleştiren bireylerin sosyo-demografik özelliklerinin tespiti amacıyla ilgili literatür taraması yapılarak ve uzman görüşleri alınarak anket soruları hazırlanmıştır. Kullanılan ankette yer alan sorular Girgin vd. (2013) tarafından hazırlanmış olup, ölçek kendi çalışmamıza uyarlanmıştır. Araştırmada kullanılan anket soruları Ek-1'de verilmiştir.

Çalışma için 17/02/2022 tarih ve E-84026528-050.01.04-2200043570 ile Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Etik Kurulu tarafından onay alınmıştır.

Evren ve örneklem seçimi

Araştırmanın evrenini, Çanakkale ilinde amatör balıkçılık faaliyeti gerçekleştiren bireyler oluşturmaktadır. Türkiye'de amatör balıkçılık faaliyeti gerçekleştiren personellerin resmi kaydı bulunmadığından dolayı örneklem büyüklüğü belirlenmesinde aşağıdaki formül kullanılmıştır (Elbek vd., 2010; Sümbüloğlu ve Sümbüloğlu, 2005).

$$\frac{N \cdot t^2 \cdot p \cdot q}{d^2 \cdot (N - 1) + t^2 \cdot p \cdot q}$$

Araştırma çalışmasının gerçekleştirildiği Çanakkale ilinin nüfusu 2021 yılı verilerine göre 557.276 kişidir (TÜİK, 2021). Araştırma için belirlenen güven aralığı %90, hata payı ise %10 olarak kabul edilmiştir. Güven katsayısı (t) %10'luk hata payı için tablo değeri olan 1,65 olarak alınmıştır. Olayın gerçekleşme (p) ve gerçekleşmeme (q) olasılığının belirlenmesinde ise ülkemizde amatör balıkçıların nüfus içerisindeki oranını belirten sistem bulunmamasından dolayı Pitcher (1999) tarafından Avrupa için raporladığı %4,8 değeri kullanılmıştır. Belirtilen verilerin formül üzerinde yerleşimi aşağıdaki gibidir.

$$n = \frac{557.276 \times 1,65 \times 0,48 \times 0,52}{0,01 \times 557.275 + 1,65 \times 0,48 \times 0,52}$$

Hesaplama sonucunda araştırma için gerekli olan en az örneklem sayısı 42 kişi olarak tespit edilmiş olmasına rağmen ankete 113 birey katılmıştır. Verileri eksik olan 6 bireyin çalışmaları değerlendirilmediğinden araştırma örneklemini 107 birey oluşturmuştur. Olasılıklı örnekleme yöntemlerinden basit tesadüfi örnekleme yöntemi, katılımcıların seçimine etki etmemek ve rastgele seçim yapmak için kullanılmıştır (Yıldız, 2011).

Veri toplama araçları

Bu çalışmada, 3 bölümden oluşan bir anket formu düzenlenmiştir. Anketin ilk bölümünde, katılımcıların sosyo-demografik özelliklerini belirleyen 11 soru bulunmaktadır. Anketin ikinci bölümünde katılımcıların balık avlamada kullandığı teknikler ile ilgili bilgileri belirleyen 12 soru bulunmaktadır. Anketin son bölümünde ise katılımcıların amatör balıkçılık konusundaki bilgi, farkındalık ve amatör balıkçılığa yaklaşımlarını ölçmeye yönelik 5'li Likert tipi (1=Kesinlikle Katılmıyorum, 5=Kesinlikle Katılıyorum) ölçek kullanılmış 40 adet soru

yer almaktadır. Oluşturulan anket yüz yüze uygulanmıştır. 25 birey ile pilot uygulama yapıldıktan sonra anket ifadeleri tekrar değerlendirmeye alınmıştır. Değerlendirme sonucunda ankette herhangi bir değişikliğe gerek olmadığı görülmüş ve pilot çalışma verileri de araştırmaya eklenmiştir. Araştırmanın verileri 25.02.2022–25.05.2022 tarihleri arasında toplanmıştır.

Verilerin işlenmesi ve analizi

Bu çalışmada elde edilen verilerin güvenilirlik ve geçerlilik analizleri SPSS 24.0 paket programı ile yapılmıştır. Anket ölçeği ortalamasının Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı (α), güvenilir bir değer olarak kabul edilen $\alpha=0,893$ olarak bulunmuştur. Yapısal geçerliliğin kontrolü için doğrulayıcı faktör analizi uygulanmıştır. Yapılan Bartlett's testi sonucunda, değişkenler arasında ilişki olduğu kabul edilmiştir ($p=0,000 < 0,05$). Örneklem yeterliliği için Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ölçümü yapılmıştır. Ölçüm sonucunda, KMO (0,613) değerinin 0,60'tan büyük çıkması araştırmada kullanılan örneklem sayısının yeterli olduğunu kanıtlamıştır (Çokluk vd., 2012). Yapılan faktör analizi sonucunda, 3 faktörlü ölçek toplam varyansın %50,21'ini açıkladığı tespit edilmiştir.

Analizlerde iki düzeyli değişkenli ifadeler için Bağımsız Örneklem t-Testi, ikiden fazla değişkenli ifadeler için Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) kullanılmıştır (Eymen, 2007). Tek yönlü varyans analizi sonucunda anlamlı farklılığın yönünü ve derecesini belirlemek için çoklu karşılaştırma testleri (Post Hoc) uygulanmıştır (Kayri, 2009). Değişkenler arasındaki etki büyüklüğünün belirlenmesinde bağımsız değişken t testinde Cohen d (d), tek yönlü varyans analizinde ise etakare (η^2) etki büyüklüğü katsayısı hesaplanmıştır (Kılıç, 2014).

Bulgular

Katılımcıların sosyo-demografik özelliklerinin frekans (f) ve yüzdeleri (%) Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1'e göre, Katılımcıların %85'i erkek, %69,2'si evlidir. Katılımcıların %57,9'u 26-35 yaş aralığındadır. Sadece 4 (%3,7) kişi 66 yaşın üzerindedir. Katılımcıların %3,7'si aktif olarak çalışmamakta, %33,6 kamuda, %55,1'i özel sektörde çalışmaktadır. Katılımcıların %7,5'i emeklidir. Katılımcıların %47,7'si lise mezunudur. Katılımcıların %86,9 çekirdek, %5,6'sı geniş aile yapısına sahiptir. Katılımcıların %30,8'inin 1, %24,3'ünün 2 çocuğu vardır. Katılımcıların %43,9'unun ise çocuğu yoktur. Katılımcıların %65,4'ünün kendisine ait konutu yoktur. Katılımcıların %31,8'i 8.000-9.000 TL arası, %23,4 ise 9.000 TL üzeri aylık kazanca sahiptir. Katılımcıların %92,5'inin sosyal güvencesi varken %7,5'inin yoktur.

Katılımcıların balık avcılığına dair bilgilerinin frekans ve yüzdeleri Tablo 2'de verilmiştir.

Katılımcıların %39,3'ü 6-10 yıl arasında %36,4'ü ise 5 yıldan az amatör balıkçılık yapmaktadır. Katılımcıların

%86,9'u balık avcılığı için denizi tercih etmektedir. Katılımcıların %84,1'i avlak sahasının kıyı şeridinde balık avlamaktadır. Katılımcıların %73,8'i amatör balık avcılığında olta kullanmaktadır. Katılımcıların %47,7'si haftada bir gün, 23,4'ü ise ayda bir gün amatör balık avlamaktadır. Katılımcıların %46,7'si avcılıkta 3-5 saat arası zaman geçirmektedir. Katılımcıların %72'si avladıkları balıkları kendileri tüketmektedir. Katılımcıların %77,6'si Amatör Balıkçılık Belgesine (ABB) sahip değildir. Katılımcıların %94,4'ü amatör balık avcılığının stresi azaltmada etkili olduğunu düşünmektedir. Katılımcıların %42,1'i bir av zamanında 51-100 TL arasında harcama yaptığını belirtmektedir. Katılımcıların %72,7'si amatör balık avcılığından 250 TL altında aylık kazanç sağladığını belirtirken aylık 1.000 TL üzeri kazanç sağlayan hiç amatör balıkçı yoktur.

Katılımcıların anket sorularına verdikleri cevapların frekans, yüzde dağılımları, ortalama (\bar{X}), standart sapmaları (Sd) ve ortalamaların standart hataları (S.E. ortalama) Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3'e göre, katılımcıların anket sorularına verdikleri cevaplara göre en yüksek ortalaması olan sorular; "Tüketim için yakaladığım balığı teknede bozulmaya karşı korurum ve ölü/bozuk balıkları çevreye bırakmam" ($\bar{X} = 4,37 \pm 0,06$) ve "Potansiyel zehirli/kirletici kimyasal madde ve yemleri kullanmam" ($\bar{X} = 4,35 \pm 0,05$), en düşük ortalaması olan sorular; "Amatör balıkçılar için zorunlu olmasa da seyir, can ve mal emniyeti bakımından tekneme OTS Klas B cihazı takılı tutarım" ($\bar{X} = 1,93 \pm 0,15$) ve "Deniz motorlu taşıtlarında 2 ve 4 zamanlı motor, benzinli ve motorinle çalışan makine emisyonları arasındaki farkı öğrenirim, buna göre bilinçli seçim yaparım" ($\bar{X} = 2,58 \pm 0,15$) dır.

Faktör analizi sonucunda belirlenen ölçek alt boyutlarına ait güvenilirlik, açıklanan varyans, ortalama ve standart sapma değerleri Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4'e göre, faktör 2 ve 3 oldukça güvenilir düzeyde, faktör 1 ise yüksek güvenilir düzeyde olduğu belirlenmiştir.

Amatör balıkçılık belgesine sahip olma durumu ile anket faktörleri arasındaki Bağımsız t-Testi sonuçları Tablo 5'de verilmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların Sosyo-Demografik özelliklerinin frekans ve yüzdeleri

Demografik Özellikler		f	%
Cinsiyet	Kadın	16	15,0
	Erkek	91	85,0
Medeni Durum	Evli	74	69,2
	Bekâr	27	25,2
	Boşanmış	6	5,6
Yaş	18-25 yaş aralığı	6	5,6
	26-35 yaş aralığı	62	57,9
	36-45 yaş aralığı	16	15,0
	46-55 yaş aralığı	7	6,5
	56-65 yaş aralığı	12	11,2
	66 yaş ve üzeri	4	3,7
Çalışma Durumu	Evet	95	88,8
	Hayır	12	11,2
Meslek Grubu	Çalışmıyor	4	3,7
	Kamu	36	33,6
	Özel	59	55,1
	Emekli	8	7,5
Son Öğrenim Durumu	Okur-Yazar	0	0
	İlköğretim	9	8,4
	Lise	51	47,7
	Yüksek Okul	14	13,1
	Lisans	29	27,1
	Lisansüstü	4	3,7
Aile Türü	Çekirdek Aile	93	86,9
	Geniş Aile	6	5,6
	Diğer	8	7,5
Çocuk Sayısı	1	33	30,8
	2	26	24,3
	3+	1	0,9
	Çocuğum Yok	47	43,9
Kendinize Ait Konut (Ev) var mı	Evet	37	34,6
	Hayır	70	65,4
Aylık Kazanç Miktarı	Belirtilmeyen	1	0,9
	4.250-5.000 TL arası	21	19,6
	5.000-6.000 TL arası	9	8,4
	6.000-7.000 TL arası	11	10,3
	7.000-8.000 TL arası	6	5,6
	8.000-9.000 TL arası	34	31,8
	9.000 TL üzeri	25	23,4
Sosyal Güvence	Evet	99	92,5
	Hayır	8	7,5

Tablo 2: Katılımcıların balık avcılığına dair bilgilerinin frekans ve yüzdeleri

Amatör Balıkçılık Bilgileri		f	%
Amatör Balıkçılık Faaliyet Yılı	5 yıldan az	39	36,4
	6-10 yıl arası	42	39,3
	11-15 yıl arası	10	9,3
	16-20 yıl arası	4	3,7
	21-25 yıl arası	11	10,3
	25 yıl üzeri	1	0,9
Amatör Balıkçılık Yapmayı Tercih Ettiğiniz Bölge	Deniz	93	86,9
	Göl	2	1,9
	Diğer (Baraj, Gölet, Akarsu vb.)	12	11,2
Balık Avlama Şekliniz	Sucul Alan Kıyısında	90	84,1
	Sucul Alana Açılarak	16	15,0
	Sucul Alana Dalarak	1	0,9
Amatör Balık Avlama Faaliyetinde Kullandığınız İstihsal Vasıtası	Tekne	16	15,0
	Olta	70	65,4
	Zıpkın	9	8,4
	Diğer (Sepet vb.)	12	11,2
Amatör Olarak Avcılık Yapma Sıklığınız	Her gün	3	2,8
	Haftada bir	51	47,7
	Ayda bir	25	23,4
	6 ayda bir	19	17,8
	Yılda bir	9	8,4
Avcılıkta Kaç Saat Vakit Geçiriyorsunuz	3 saatten az	41	38,3
	3-5 saat arası	50	46,7
	5 saatten fazla	16	15,0
Avladığınız Balıkları Ne Yapıyorsunuz	Kendim tüketiyorum	3	2,8
	Satıyorum	77	72,0
	Dağıtıyorum	27	25,2
Amatör Balıkçılık Belgesine Sahip Misiniz	Evet	24	22,4
	Hayır	83	77,6
Amatör Balıkçılar Belgeye Sahip Olmalı mı	Evet	24	22,4
	Hayır	83	77,6
Amatör Balık Avcılığı Stresi Azaltmada Etkili mi	Evet	101	94,4
	Hayır	6	5,6
Bir Av Zamanında Yaptığınız Harcama	50 TL altı	40	37,4
	51-100 TL arası	45	42,1
	100 TL'den fazla	22	20,6
Amatör Balık Avlama Faaliyetinden Aylık Kazanç Miktarınız	250 TL altı	56	72,7
	250-500 TL arası	6	7,8
	500-750 TL arası	9	11,7
	750-1.000 TL arası	6	7,8
	1.000 TL üzeri	0	0

Tablo 3: Anket sorularına verilen cevapların frekans, yüzde dağılımları, ortalama ve standart sapma değerleri

Soru No	1		2		3		4		5		6		\bar{X}	Sd	S.E. ortalama
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%			
1	0	0	14	13,1	4	3,7	23	21,5	66	61,7	0	0	4,31	1,04	0,10
2	4	3,7	10	9,3	2	1,9	26	24,3	65	60,7	0	0	4,28	1,12	0,10
3	1	0,9	4	3,7	15	14,0	72	67,3	15	14,0	0	0	3,89	0,71	0,06
4	3	2,8	14	13,1	2	1,9	60	56,1	28	26,2	0	0	3,89	1,02	0,09
5	1	0,9	6	5,6	11	10,3	63	58,9	26	24,3	0	0	4,00	0,81	0,07
6	1	0,9	5	4,7	9	8,4	72	67,3	20	18,7	0	0	3,98	0,73	0,07
7	27	25,2	17	15,9	19	17,8	21	19,6	15	14,0	8	7,5	2,58	1,56	0,15
8	1	0,9	7	6,5	5	4,7	67	62,6	27	25,2	0	0	4,04	0,80	0,07
9	7	6,5	18	16,8	9	8,4	55	51,4	18	16,8	0	0	3,55	1,15	0,11
10	3	2,8	4	3,7	0	0	46	43,0	54	50,5	0	0	4,34	0,89	0,08
11	1	0,9	1	0,9	1	0,9	66	61,7	38	35,5	0	0	4,29	0,63	0,06
12	18	16,8	29	27,1	13	12,1	13	12,1	8	7,5	26	24,3	1,93	1,56	0,15
13	0	0	3	2,8	3	2,8	52	48,6	49	45,8	0	0	4,37	0,68	0,06
14	0	0	2	1,9	10	9,3	53	49,5	42	39,3	0	0	4,26	0,70	0,06
15	1	0,9	10	9,3	15	14,0	57	53,3	24	22,4	0	0	3,86	0,90	0,08
16	1	0,9	3	2,8	4	3,7	50	46,7	49	45,8	0	0	4,33	0,76	0,07
17	3	2,8	11	10,3	17	15,9	48	44,9	28	26,2	0	0	3,81	1,02	0,09
18	2	1,9	2	1,9	8	7,5	69	64,5	26	24,3	0	0	4,07	0,74	0,07
19	0	0	3	2,8	1	0,9	61	57,0	42	39,3	0	0	4,32	0,64	0,06
20	6	5,6	18	16,8	16	15,0	55	51,4	12	11,2	0	0	3,45	1,07	0,10
21	3	2,8	3	2,8	8	7,5	75	70,1	18	16,8	0	0	3,95	0,78	0,07
22	1	0,9	3	2,8	12	11,2	67	62,6	24	22,4	0	0	4,02	0,73	0,07
23	1	0,9	4	3,7	22	20,6	50	46,7	30	28,0	0	0	3,97	0,85	0,08
24	0	0	1	0,9	1	0,9	64	59,8	41	38,3	0	0	4,35	0,55	0,05
25	0	0	7	6,5	20	18,7	56	52,3	24	22,4	0	0	3,90	0,81	0,07
26	1	0,9	10	9,3	21	19,6	45	42,1	30	28,0	0	0	3,86	0,96	0,09
27	19	17,8	10	9,3	26	24,3	34	31,8	18	16,8	0	0	3,20	1,32	0,12
28	4	3,7	18	16,8	12	11,2	55	51,4	18	16,8	0	0	3,60	1,07	0,10
29	3	2,8	10	9,3	7	6,5	37	34,6	50	46,7	0	0	4,13	1,07	0,10
30	1	0,9	7	6,5	6	5,6	58	54,2	35	32,7	0	0	4,11	0,85	0,08
31	8	7,5	13	12,1	4	3,7	56	52,3	26	24,3	0	0	3,73	1,17	0,11
32	0	0	0	0	14	13,1	54	50,5	39	36,4	0	0	4,23	0,66	0,06
33	7	6,5	15	14,0	11	10,3	45	42,1	29	27,1	0	0	3,69	1,20	0,11
34	13	12,1	14	13,1	13	12,1	41	39,3	25	23,4	0	0	3,48	1,31	0,12
35	4	3,7	7	6,5	18	16,8	62	57,9	16	15,0	0	0	3,73	0,92	0,08
36	11	10,3	1	0,9	18	16,8	41	38,3	36	33,6	0	0	3,84	1,20	0,11
37	11	10,3	8	7,5	10	9,3	59	55,1	19	17,8	0	0	3,62	1,16	0,11
38	6	5,6	18	16,8	30	28,0	43	40,2	10	9,3	0	0	3,30	1,04	0,10
39	4	3,7	6	5,6	9	8,4	60	56,1	28	26,2	0	0	3,95	0,95	0,09
40	0	0	5	4,7	4	3,7	61	57,0	37	34,6	0	0	4,21	0,72	0,07

1= Kesinlikle Katılmıyorum, 2= Katılmıyorum, 3= Ne Katılmıyorum Ne Katılıyorum, 4= Katılıyorum, 5= Kesinlikle Katılıyorum, 6= Belirtilmemiş

Tablo 4. Ölçek alt boyutlarının istatistikleri

Faktör	Alt Boyut	Madde Sayısı	α	Varyans %	\bar{X}	Sd	S.E. ortalama
1	Amatör Balıkçılık Bilgi Düzeyi	25	0,918	25,850	4,01	0,50	0,04
2	Amatör Balıkçılık Farkındalık Düzeyi	8	0,838	14,967	3,38	0,81	0,07
3	Amatör Balıkçılığa Yaklaşım Düzeyi	8	0,608	9,395	3,89	0,58	0,05

Tablo 5. Amatör balıkçılık belgesine sahip olma durumu ile anket faktörleri arasındaki Bağımsız t-Testi sonuçları

Değişken	Gruplar	N	\bar{X}	Sd	S.E.ortalama	t	p	d
Faktör 1	Evet	24	4,21	0,37	0,75	2,240	0,027*	0,57
	Hayır	83	3,95	0,52	0,05			
Faktör 2	Evet	24	3,72	0,65	0,13	2,410	0,018*	0,59
	Hayır	83	3,28	0,83	0,09			

p<0,05* , d=Cohen d etki büyüklüğü

Anketten elde edilen sonuçlar faktör 1 olan amatör balıkçılık bilgi düzeyi açısından incelendiğinde, ABB'ne sahip olan bireylerin ortalaması $\bar{X}= 4,21 \pm 0,75$, sahip olmayan bireylerin ortalaması $\bar{X}= 3,95 \pm 0,05$ 'dir. Amatör balıkçılık bilgi düzeyi ile ABB'ne sahip olma değişkeni arasında ABB'ne sahip olma lehine istatistiksel düzeyde anlamlı farklılık vardır (t= 2,240; p< 0,05). Hesaplanan etki büyüklüğü Cohen d (d = 0,57) sonucuna göre de bu farklılığın orta düzeyde etkili olduğu söylenebilir. Anketten elde edilen sonuçlar faktör 2 olan amatör balıkçılık farkındalık düzeyi açısından incelendiğinde, ABB'ne sahip olan bireylerin ortalaması $\bar{X}=3,72 \pm 0,13$, sahip olmayan bireylerin ortalaması $\bar{X}=3,28 \pm 0,09$ 'dur. Amatör balıkçılık farkındalık düzeyi ile ABB'ne sahip olma değişkeni arasında ABB'ne sahip olma lehine istatistiksel düzeyde anlamlı farklılık vardır (t= 2,410; p< 0,05). Hesaplanan etki büyüklüğü Cohen d (d = 0,59) sonucuna göre de bu farklılığın orta düzeyde etkili olduğu söylenebilir.

Amatör balıkçılık faaliyet yılı ile anket faktörleri arasındaki Tek Yönlü Varyans analizi sonuçları Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6'ya göre, faktör 3 olan amatör balıkçılığa yaklaşımı düzeyi ile amatör balıkçılık faaliyet yılı değişkeni arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark belirlenmiştir [$F_{(5,101)}= 2,557$, p < 0,05]. Anlamlı farkın hangi faaliyet yılı arasında olduğunu anlamak için LSD çoklu karşılaştırma testi yapılmıştır. Anlamlı farkın 25 yıl üzeri amatör balıkçılık yapan grup ile diğer gruplar arasında 25 yıl üzerinde amatör balıkçılık yapanlar lehine olduğu görülmüştür. Hesaplanan etki büyüklüğü Eta-kare ($\eta^2= 0,11$) sonucuna göre bu farklılığın orta düzeyde etkili olduğu belirlenmiştir.

Amatör balıkçılık yapmayı tercih edilen bölge ile anket faktörleri arasındaki Tek Yönlü Varyans analizi sonuçları Tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7'ye göre, faktör 1 olan amatör balıkçılık bilgi düzeyi ile avlanma tercih edilen bölge değişkeni arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark belirlenmiştir [$F_{(2,104)}= 5,721$, p < 0,05]. Yapılan çoklu karşılaştırma testi sonucuna göre, anlamlı farkın deniz ile diğer bölge arasında deniz lehine olduğu tespit edilmiştir. Hesaplanan etki büyüklüğü Eta-kare ($\eta^2= 0,09$) sonucuna göre bu farklılığın orta düzeyde etkili olduğu belirlenmiştir.

Tablo 6. Amatör balıkçılık faaliyet yılı ile anket faktörleri arasındaki Tek Yönlü Varyans analizi sonuçları

Değişken	Varyansın kaynağı	Kareler toplamı	Sd	Kareler ortalaması	F	p	η^2	Anlamlı fark
Faktör 3	Gruplar arası	4,081	5	0,816	2,557	0,032*	0,11	6>1,2,3,4
	Gruplar içi	32,239	101	0,319				

p<0,05* 1= 5 yıldan az, 2= 6-10 yıl arası, 3= 11-15 yıl arası, 4= 16-20 yıl arası, 5= 21-25 yıl arası, 6= 25 yıl üzeri, $\eta^2=$ Eta-kare etki büyüklüğü

Tablo 7. Avlanma tercih edilen bölge ile anket faktörleri arasındaki Tek Yönlü Varyans analizi sonuçları

Değişken	Varyansın kaynağı	Kareler toplamı	Sd	Kareler ortalaması	F	p	η^2	Anlamlı fark
Faktör 1	Gruplar arası	2,706	2	1,353	5,721	0,004*	0,09	1>3
	Gruplar içi	209,897	104	0,236				
Faktör 2	Gruplar arası	17,291	2	8,960	17,832	0,000*	0,25	1>2
	Gruplar içi	52,258	104	0,502				1>3

p<0,05* 1= Deniz, 2= Göl, 3= Diğer (Baraj, Gölet, Akarsu vb.)

Faktör 2 olan amatör balıkçılık farkındalık düzeyi ile avlanma tercih edilen bölge değişkeni arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark belirlenmiştir [$F_{(2,104)}= 17,832$, $p < 0,05$]. Yapılan çoklu karşılaştırma testi sonucuna göre, anlamlı farkın deniz ile göl ve diğer bölge arasında deniz lehine olduğu tespit edilmiştir. Hesaplanan etki büyüklüğü

Eta-kare ($\eta^2= 0,25$) sonucuna göre bu farklılığın yüksek düzeyde etkili olduğu belirlenmiştir.

Amatör olarak avcılık yapma sıklığı ile anket faktörleri arasındaki Tek Yönlü Varyans analizi sonuçları Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8. Amatör olarak avcılık yapma sıklığı ile anket faktörleri arasındaki Tek Yönlü Varyans analizi sonuçları

Değişken	Varyansın kaynağı	Kareler toplamı	Sd	Kareler ortalaması	F	p	η^2	Anlamlı fark
Faktör 2	Gruplar arası	14,518	4	3,630	6,651	0,000*	0,20	1 > 2,3,4,5
	Gruplar içi	55,660	102	0,546				

p<0,05* 1= Hergün, 2= Haftada bir, 3= Ayda bir, 4= 6 Ayda bir, 5= Yılda bir

Tablo 8’e göre, faktör 2 olan amatör balıkçılık farkındalık düzeyi ile avcılık yapma sıklığı değişkeni arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark belirlenmiştir [$F_{(4,102)}= 6,651$, $p < 0,05$]. Yapılan çoklu karşılaştırma testi sonucuna göre, anlamlı farkın hergün yapılan avcılık ile diğer gruplar arasında hergün yapılan avcılık lehine olduğu görülmüştür. Hesaplanan etki büyüklüğü Eta-kare ($\eta^2= 0,20$) sonucuna göre bu farklılığın yüksek düzeyde etkili olduğu belirlenmiştir.

Tartışma

Anket ifadelerinin ortalamaları incelendiğinde; en yüksek ortalaması olan ifade “Tüketim için yakaladığım balığı teknede bozulmaya karşı korurum ve ölü/bozuk balıkları çevreye bırakmam” ($\bar{X}= 4,37$) ve en düşük ortalaması olan ifade “Amatör balıkçılar için zorunlu olmasa da seyir, can ve mal emniyeti bakımından tekneme OTS Klas B cihazı takılı tutarım” ($\bar{X} = 1,93$) dır. Bu çalışmaya paralel şekilde Çanakkale ilinde balıkçı teknelerinde gerçekleştirilen bir araştırmada, balıkçılık faaliyetlerinde iş sağlığı ve güvenliği (İSG) hizmetinin yetersiz olduğu belirtilmiştir. İSG hizmeti eksikliğinin temelinde balıkçıların güvenlik önlemleri konusunda bilgi yetersizliği olduğu belirtilmiştir (Aytepe vd., 2021).

Etki büyüklüğü analizine göre, faktör 1 amatör balıkçılık bilgi düzeyini ABB’ne sahip olmak ve denizde avlanmak orta düzeyde etkilemektedir.

Faktör 2 amatör balıkçılık farkındalık düzeyini, ABB’ne sahip olmak orta düzeyde, denizde avlanmak ve hergün avcılık yapmak yüksek düzeyde etkilemektedir.

Faktör 3 amatör balıkçılığa yaklaşımı düzeyini ise 25 yıl üzerinde amatör balıkçılık yapmak orta düzeyde etkilemektedir.

Amatör balıkçı profillerinin diğer çalışmalar ile karşılaştırılmasının özeti Tablo 9’da verilmiştir. Tablo 9’un oluşturulmasında birebir eşleşen sorular dikkate alınmış ve cevaplar arasından oransal açıdan en yüksek olan değişkenler karşılaştırılmıştır.

Bu çalışmada, Çanakkale ilinde amatör balıkçılık yapanların %57,4’ünün 26-35 yaş aralığında olduğu belirlenmiştir. Ateşşahin vd. (2014) tarafından yapılan araştırmada Elazığ ilindeki amatör balıkçıların %62,2’sinin 21-40 yaş aralığında, Mete ve Yüksel (2014) tarafından yapılan araştırmada Adana ili Seyhan baraj gölündeki amatör balıkçıların %32’sinin 30-49 yaş aralığında, Alyanak (2016) tarafından yapılan araştırmada Batı Anadolu bölgesindeki amatör balıkçıların %28,3’ünün 40-49 yaş aralığında, Aydın vd. (2018) tarafından yapılan araştırmada Doğu Karadeniz Bölgesindeki amatör balıkçıların %46’sının 41-60 yaş aralığında, Taylan vd. (2017) tarafından yapılan araştırmada İzmir ili kıyı şeridindeki amatör balıkçıların %43,3’ünün 21-40 yaş aralığında ve Akkuş ve Bozaoğlu (2019) tarafından yapılan araştırmada Van Gölü havzasındaki amatör

balıkçıların %51,7'sinin ise 21-40 yaş aralığında olduğu bildirilmiştir. Bu çalışmadaki yaş aralığı için bulguların Alyanak (2016) ve Aydın vd. (2018) tarafından yapılan araştırmanın yaş aralığı için bulgularından farklı diğerlerinininki ile benzer olduğu belirlenmiştir.

Bu çalışmadaki katılımcıların %85'nin erkek olduğu belirlenmiştir. Diğer çalışmalara bakıldığında erkek amatör

balıkçıların %93,3 ile %100 arasında olduğu bildirilmiştir. Buna göre ülkemizde amatör balıkçılığın daha çok erkekler tarafından yapıldığı anlaşılmaktadır. Bu çalışmada, literatürdeki ilgili araştırmalardan farkı, erkek amatör balıkçı sayısının düşük olduğu belirlenmiştir. Bu, Çanakkale ilindeki amatör balıkçılığa kadınların ilgi göstermesiyle ilgili olabilir.

Tablo 9. Amatör balıkçı profillerinin diğer çalışmalar ile karşılaştırılması

Anket Soruları	Araştırmalar ve Bölgeleri						
	Ateşşahin vd. (2014)	Mete ve Yüksel (2014)	Alyanak (2016)	Aydın vd. (2018)	Taylan vd. (2017)	Akkuş ve Bozaoğlu (2019)	Bu Çalışma
	Elazığ	Adana Seyhan Baraj Gölü	Batı Anadolu Bölgesi	Doğu Karadeniz Bölgesi	İzmir	Van Gölü Havzası	Çanakkale
Yaş	%62,2 21-40	%32 30-39	%28,3 40-49	%46 41-60	%43,3 21-40	%51,7 21-40	%57,9 26-35
Cinsiyet	%94,6 erkek	-	%100 erkek	%97,7 erkek	%93,3 erkek	%98,9 erkek	%85 erkek
Medeni Durum	%67,6 evli	%88 evli	%71,7 evli	%82,4 evli	%66 evli	%63,3 evli	%69,2 evli
Çocuk Sahibi Olma Durumu	%40,5 yok	%6 yok	%49,7 yok	-	%46,6 2 çocuk	34,4 2 çocuk	%43,9 yok
Eğitim Durumu	%43,2 lisans	%39 ilkokul	%48,2 lise	%37,3 lise	%46,7 ortaöğretim	%31,6 lise	%47,7 lise
Çalışma Durumu	%93,2 çalışıyor	-	%71,8 çalışıyor	%70 çalışıyor	%76 çalışıyor	%98,3 çalışıyor	%88,8 çalışıyor
Amatör Balıkçı Belgesi	%94,6 yok	-	%78 yok	%81,2 yok	%76,9 yok	%84,8 yok	%77,6 yok
Avcılıkta Geçirilen Zaman	-	-	%29,7 1-3 saat	%47,6 < 3 saat	%38,5 > 5 saat	-	%38,3 < 3 saat
Avcılıktan Elde Edilen Aylık Gelir	-	%45 400-800 TL	%66,7 1001-2000 TL	%51,5 1000-2000 TL	-	-	%72,7 < 250 TL
Avlanan Balığın Değerlendirilmesi	%87,8 tüketim	-	%95 tüketim	%23 tüketim	-	%82,7 tüketim	%72 tüketim
Sosyal Güvence	%94,6 var	%93 var	-	-	%88,2 var	%98,3 var	%92,5 var
Avcılıktaki Tecrübe Süresi	%40,5 > 4 yıl	%34 1-10 yıl	-	-	%52,6 < 10 yıl	-	%36,4 < 5 yıl

Çanakkale ilindeki amatör balıkçıların medeni durumunun %69,2'sinin evli olduğu belirlenmiştir. Ateşşahin vd. (2014) Elazığ ilindeki amatör balıkçıların %67,6'sının, Mete ve Yüksel (2014) Adana ili Seyhan baraj gölündeki amatör balıkçıların %88'inin, Alyanak

(2016) Batı Anadolu bölgesindeki amatör balıkçıların %71,7'sinin, Aydın vd. (2018) Doğu Karadeniz Bölgesindeki amatör balıkçıların %82,4'ünün, Taylan vd. (2017) İzmir ili kıyı şeridindeki amatör balıkçıların %66'sının, Akkuş ve Bozaoğlu (2019) Van Gölü

havzasındaki amatör balıkçıların %63,3'ünün evli olduğunu bildirmişlerdir. Buna göre, ülkemizdeki amatör balıkçılardan medeni durumu evli olanların çoğunlukta olduğu belirlenmiştir.

Bu çalışmada, katılımcıların eğitim düzeyleri %47,7 ile en yüksek orana sahip lise mezunu olduğu belirlenmiş olup literatürdekilerle benzerdir (Akkuş ve Bozaoğlu, 2019; Aydın vd., 2018; Alyanak, 2016). Ancak; katılımcıların eğitim düzeyi, Mete ve Yüksel (2014) tarafından gerçekleştirilen çalışmada ilkokul, Taylan vd. (2017) tarafından gerçekleştirilen çalışmada ortaöğretim ve Ateşşahin vd. (2014) tarafından gerçekleştirilen çalışmada ise lisans mezunları en yüksek orana sahip olduğu bildirilmiştir. Çalışmalar arasındaki bu farklılık bölgelerin sosyal yapısının ve eğitim imkanlarının farklılığıyla ilgili olabilir.

Bu çalışmada, katılımcıların %88,8'nin aktif olarak çalıştıkları belirlenmiştir. Literatürdeki ilgili araştırmalarda aktif olarak çalışan amatör balıkçıların %70 ile %98,3 arasında olduğu bildirilmiştir. Bu, ülkemizde amatör balıkçılığın asıl gelir kaynağı olarak görülmemesiyle ilgili olabilir.

Bu çalışmada, Çanakkale ilinde amatör balıkçılık yapanlar arasında %77,6'sının ABB'ne sahip olmadığı tespit edilmiştir. Ateşşahin vd. (2014), Elazığ ilindeki amatör balıkçıların %94,6'sının, Alyanak (2016), Batı Anadolu bölgesindeki amatör balıkçıların %78'inin, Aydın vd. (2018), Doğu Karadeniz Bölgesindeki amatör balıkçıların %81,2'sinin, Taylan vd. (2017), İzmir ili kıyı şeridindeki amatör balıkçıların %76,9'unun, Akkuş ve Bozaoğlu (2019), Van Gölü havzasındaki amatör balıkçıların %84,8'inin ABB'ne sahip olmadığı bildirilmiştir. Buna göre, ülkemiz genelinde belge sahibi amatör balıkçı sayısının düşük olmasının nedeni, belge alma zorunluluğunun bulunmaması ile ilgili olabilir.

Bu çalışmada, amatör balıkçıların %72'sinin balıkları tüketme (beslenme) amaçlı avladıkları, %2,8'inin ise ticari amaçlı avladıkları belirlenmiştir. Ateşşahin vd. (2014), Elazığ ilindeki amatör balıkçıların %87,8'inin, Alyanak (2016), Batı Anadolu bölgesindeki amatör balıkçıların %95'inin, Akkuş ve Bozaoğlu (2019), Van Gölü havzasındaki amatör balıkçıların %82,7'sinin, Aydın vd. (2018), Doğu Karadeniz Bölgesindeki amatör balıkçıların %23'ünün balıkları tüketme (beslenme) amaçlı avladıkları bildirilmiştir. Literatüre göre, Doğu Karadeniz bölgesindeki amatör balık avlanma amacının ekonomik kazanç için yapıldığına işaret etmektedir. Benzer şekilde İzmir Körfezi'nde kalamar avcılığının amatör adı altında ticari olarak gerçekleştirildiği de belirtilmiştir (Göncüoğlu Bodur vd., 2017). Bu çalışmada amatör balıkçıların %72,7'sinin avcılıktan aylık 250 TL altında bir gelir elde ettiklerini belirtirken aylık 1000 TL üzeri gelir elde eden balıkçının mevcut olmadığı belirlenmiştir. Mete ve Yüksel (2014), Adana ili Seyhan baraj gölündeki amatör balıkçıların %45'inin 400-800 TL arasında, Alyanak (2016), Batı Anadolu bölgesindeki amatör balıkçıların %66,7'sinin 1001-2000 TL arasında, Aydın vd. (2018), Doğu Karadeniz Bölgesindeki amatör balıkçıların

%51,5'inin 1000-2000 TL arasında aylık kazanç elde ettikleri bildirilmiştir.

Sonuç

Bu çalışmada, sosyo demografik özellik araştırması açısından, Çanakkale ilinde amatör balık avcılığında kadınların yeri diğer bölgelere göre daha fazladır. Kadınlar için amatör balıkçılık konusunda kendilerini geliştirebilecekleri derneklerin kurulması önem arz etmektedir.

Amatör balıkçılık konusunda yapılan anket sonucunda, Amatör Balıkçı Belgesine sahip olmak ve göl, baraj, gölet, akarsu vb. sucul alanlar yerine denizde avlanmak hem amatör balıkçılık bilgi düzeyini hem de farkındalık düzeyini olumlu yönde etkilemektedir. Bu sebeple Çanakkale ili genelinde amatör balıkçıların Amatör Balıkçı Belgesine sahip olmalarını sağlayacak bilinç ve farkındalık etkinliklerinin düzenlenebileceği önerilmektedir. Ayrıca amatör balıkçılara avlak sahasının seçiminde etkili olan kriterler (avlanma şekli, avlanacak türler vb.) hakkında eğitim verilmesi amatör balıkçıların avlak sahası seçimine pozitif katkısı olacağı düşünülmektedir.

Bu çalışmanın sonuçlarına göre, Çanakkale ilinin amatör balık avcılığı için zengin bir potansiyele sahip olduğu belirlenmiştir. Ancak sürdürülebilir balıkçılık ve sucul kaynakların daha ölçülü kullanılması için amatör balıkçıların belgelendirilmesinde eğitim zorunluluğu getirilmesiyle bilinçlendirilme ve farkındalık sağlanması önem arz etmektedir.

Teşekkür

Desteklerinden dolayı Çanakkale Liman Başkanlığı'na ve Çanakkale halkına teşekkür ederiz.

Çıkar Çatışması

Yazarlar çıkar çatışması olmadığını beyan ederler.

Yazar Katkıları

H. G. AYTEPE, araştırma, veri toplama, metodoloji, yazma, orijinal taslak.

O. DALYAN, araştırma, veri toplama, metodoloji, istatistiksel analiz, yazma, orijinal taslak.

H. DALYAN, araştırma, metodoloji, istatistiksel analiz, yazma, orijinal taslak.

M. PIŞKIN, araştırma, metodoloji, denetleme, doğrulama, yazma, orijinal taslak.

Tüm yazarlar makalenin son halini okumuş ve onaylamıştır.

Etik Onay

Çalışma için 17/02/2022 tarih ve E-84026528-050.01.04-2200043570 ile Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Etik Kurulu tarafından onay alınmıştır.

Kaynaklar

- Arlinghaus, R., Mehner, T., & Cowx I.G. (2002). Reconciling traditional inland fisheries management and sustainability in industrialized countries, with emphasis on Europe. *Fish and Fisheries*, 3, 261-316. doi:10.1046/j.1467-2979.2002.00102.x
- Akkuş, M., & Bozaoğlu, A. S. (2019). Van Gölü Havzası'ndaki amatör balıkçılığın sosyo ekonomik analizi. *Journal of Anatolian Environmental and Animal Sciences*, 4(3), 506 – 512. doi:10.35229/jaes.632886
- Alyanak, M. (2016). Batı Anadolu içsularında amatör balıkçılığın sosyo demografik ve ekonomik özellikleri. (Yüksek Lisans Tezi). Ege Üniversitesi, Türkiye. Erişim tarihi: 25 Mayıs 2022. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>
- Ateşşahin, T., Aslan, E., & Özmen, M. M. (2014). Elazığ İlindeki amatör balıkçıların sosyo-demografik özellikleri üzerine bir ön araştırma. *Aquaculture Studies*, 2014(1), 41 – 50. doi:10.17693/yunusae.vi.235404
- Aydın, M., Karapıçak, M., & Balık, İ. (2018). Doğu Karadeniz Bölgesi'ndeki amatör balıkçılığın sosyo ekonomik analizi. *Ecological Life*, 13(1), 1 – 14.
- Aytepe, H. G., Dalyan, O., & Pişkin, M. (2021). Çanakkale İlinde Hizmet Veren Balıkçı Teknelerinde İş Sağlığı ve Güvenliği. *Çanakkale Onsekiz Mart University Journal of Marine Sciences and Fisheries*, 4(2), 99 – 106. doi:10.46384/jmsf.963057
- Cooke, S.J., & Cowx, I.G. (2004). The role of recreational fishing in global fish crises. *Bioscience*, 54(9), 857-859. doi: 10.1641 / 0006 –3568 (2004) 054 [0857 : TRORF] 2.0.CO;2.
- Çokluk, Ö., Şekercioğlu, G., & Büyüköztürk, Ş. (2012). Sosyal bilimler için çok değişkenli istatistik: SPSS ve Lisrel uygulamaları. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Deniz Kuvvetleri Komutanlığı (2022). Amatör Balıkçılık. Erişim tarihi: 28 Mayıs 2022, <https://www.dzkk.tsk.tr/Genel/icerik/amator-balikcilik>
- Elbek, A.G., Oktay, E., & Saygı, H. (2010). Su ürünlerinde temel istatistik. İzmir: Ege Üniversitesi Su Ürünleri Fakültesi Yayın No.19.
- Eymen, E. (2007). SPSS 15.0 Veri analiz yöntemleri. Ankara: İstatistik Merkezi. Erişim tarihi: 20 Mayıs 2022, http://yunus.hacettepe.edu.tr/~tonta/courses/spring2009/bby606/SPSS_15.0_ile_Veri_Analizi.pdf
- FAO (2012). Fishery and Aquaculture Economics and Policy Division. FAO Technical Guidelines for Responsible Fisheries. Report No. 13. Food and Agriculture Organization of the United Nations: Rome, Italy. 176p.
- Girgin, T., Kedikli, K., Erdem, Y., Ünal, V., Türe, G., Draman, M., Özbakır, G., Ocak, E., Yokeş, B., Sevingel, N., Veryeri, N. O., & Kırac, C. O. (2013). Sorumlu amatör balıkçılık esasları. In Ünal, V., & Kırac, C. O. (Eds.), Türkiye'de Sorumlu Amatör Balıkçılığın Geliştirilmesi Kaş Pilot Projesi (pp.66-72). Ankara: Sualtı Araştırmaları Derneği. Erişim tarihi: 20 Mayıs 2022, https://www.researchgate.net/publication/262993178_15_Sorumlu_Amator_Balikcilik_Esaslari
- Göncüoğlu Bodur, H., Kaykaç, M. H., & Ünal, V. (2017). İzmir Körfezi'nde olta ile kalamar (*Loligo vulgaris*) avcılığı yapan balıkçıların sosyo-ekonomik analizi. *Ege Journal of Fisheries and Aquatic Sciences*, 34(3), 249 – 254. doi:10.12714/egejfas.2017.34.3.01
- Kayri, M. (2009). Araştırmalarda gruplar arası farkın belirlenmesine yönelik çoklu karşılaştırma (Post-Hoc) teknikleri. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(1), 51-64. Erişim tarihi: 17 Mayıs 2022, https://www.researchgate.net/publication/286282915_Arastirmalarda_gruplar_arasi_farkin_belirlenmesine_yonelik_coklu_karsilastirma_post-hoc_teknikleri
- Kılıç, S. (2014). Etki büyüklüğü. *Journal of Mood Disorders*, 4(1), 44-46. doi:10.5455/jmood.20140228012836
- Mete, O. S., & Yüksel, F. (2014). Seyhan Baraj Gölü'ndeki ticari ve sportif balıkçılığın sosyo-ekonomik analizi. *Bilim ve Gençlik Dergisi*, 2(1), 27 – 42. Erişim tarihi: 17 Mayıs 2022, https://www.researchgate.net/publication/262185777_Seyhan_Baraj_Golu_nde_Ticari_ve_Sportif_Balikciligi_n_Sosyo-Ekonomik_Analizi
- Morales-Nin, B., Cardona-Pons, F., Maynou, F., & Maria Grau, A. (2015). How relevant are recreational fisheries? Motivation and activity of resident and tourist anglers in Majorca. *Fisheries Research*, 164, 45-49. doi: 10.1016/j.fishres.2014.10.010
- Pawson, M. G., Glenn, H., & Padda, G. (2008). The definition of marine recreational fishing in Europe. *Marine Policy*, 32(3), 339-350. doi: 10.1016/j.marpol.2007.07.001
- Pitcher, T. J. (1999). *Evaluating the benefits of recreational fisheries/ Fisheries Centre Research Reports*. Erişim tarihi: 27 Mayıs 2022, <https://open.library.ubc.ca/soa/cIRcle/collections/facultyresearchandpublications/52383/items/1.0348126>
- Sümbüloğlu, K., & Sümbüloğlu, V. (2005). Biyoistatistik. Ankara: Hatiboğlu Yayınları, ISBN: 978-975-752-712-1, 299s.
- Taylan, B., Saygı, H., Bayhan, B., & Kaya, M. (2017). İzmir İli kıyı şeridinde amatör balıkçılık. *Yunus Araştırma Bülteni*, (4), 335 – 348. doi: 10.17693/yunusae.v17i31121.318341

- TC. Resmî Gazete, 5/2 Numaralı Amatör Amaçlı Su Ürünleri Avcılığının Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ, 28 Ağustos 2020, Sayı: 31221. Erişim tarihi: 17 Mayıs 2022,
<https://www.mevzuat.gov.tr/File/GeneratePdf?mevzuatNo=34822&mevzuatTur=Tebliğ&mevzuatTertip=5>
- Tufts, B.L., Holden, J., & DeMille, M. (2015). Benefits arising from sustainable use of North America's fishery resources: economic and conservation impacts of recreational angling. *International Journal of Environmental Studies*, 72, 850-868.
doi: 10.1080/00207233.2015.1022987
- TÜİK (2021). *Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları*. Erişim tarihi: 27 Mayıs 2022,
<https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Adrese-Dayali-Nufus-Kayit-Sistemi-SonucLari-2021-45500>
- Yıldız, S. (2011). Sosyal bilimlerde örnekleme sorunu: Nicel ve nitel paradigmalardan örnekleme kuramına bütüncül bir bakış. *Kesit Akademi Dergisi*, 3(11), 421-442. doi: 10.18020/kesit.1279